

Ἡ ἐν ταῖς χώραις ἐκείναις συνήθης τροφή εἶναι ἐπίσης αἰτία ἀσθενειῶν εἰς τοὺς νεοερχομένους, οἵτινες δὲν εἶναι ἐξοικειωμένοι μὲ παρομοίαν διαίταν· καθόσον ἡ ἐπικρατεστέρη τροφή εἶναι ὁ ἀραβόσιτος, ὅτε μὲν ὑπὸ τὴν μορφήν τῆς γνωστῆς *μακχλίγκας*, ὅτε δὲ ὑπὸ τὴν μορφήν τῆς καλουμένης *μπομπότας*· καὶ ὡς γνωστὸν ὁ ἀραβόσιτος, ὡς ἐκ τῶν συστατικῶν αὐτοῦ, ἀποτελεῖ τροφήν λίαν δύσπεπτον καὶ οὐχὶ θρεπτικὴν.

Οἱ κάτοικοι τῆς ἄρκτου ἀρέσκονται καθ' ὑπερβολὴν εἰς τοὺς καρπούς τῆς χώρας, ἐκ τῆς καταχρήσεως δὲ προέρχονται γαστρικαὶ προσβολαὶ προδιαθέτουσαι εἰς τὴν ἀσθένειαν, ἥτις λαμβάνει ἐπίτασιν καὶ διὰ τῆς μεγάλης χρήσεως τῶν ἐντοπίων οἴνων, οἵτινες περιέχουσι πολὺ τὸ ζέβυ.

Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω μεγάλην ἐπιβρόχην ἐξασκεῖ ἐπὶ τῆς υγείας τὸ εὐμετάβλητον τῆς θερμοκρασίας. Συμβαίνει πολλάκις κατὰ μὲν Μάρτιον νὰ σημειῖ τὸ θερμομέτρον Ῥεωμόρου 20 βαθμοὺς ὑπὲρ τὸ 0, κατὰ δὲ Ἀπρίλιον νὰ εὐρίσκειται τὸ ἔδαφος κεκαλυμμένον ὑπὸ χιόνος. Διαρκούντος τοῦ θέρους πολλάκις αἱ νύκτες εἶναι ψυχρόταται μετὰ προηγηθεῖσαν ἡμέραν θερμοτάτην.

Συχνάκις ἡ καταπίπτουσα ὁρῶσος περὶ τὸ ἐξημέρωμα παρομοιάζει βροχὴν. Ἀφ' ἑτέρου μέρους ἅμα ἀρχίσουν νὰ πνέωσι βόρειοι ἄνεμοι ἐκ τῶν χιονοσκεπῶν ὀρέων, ἡ ἀτμοσφαῖρα μεταβάλλεται αἰφνιδίως, ὥστε οἱ ἐν ταῖς ὑπωρεῖαις κατοικοῦντες ὑπόκεινται εἰς βαρεῖας καταρροϊκὰς ἀσθενείας. Ὁ ὑπέρμετρος καύσων τοῦ θέρους ἐπιφέρει πολλάκις ἐγκεφαλικὰς συμφορήσεις καὶ ἐνίοτε στιγμιαίους θανάτους.

Προφυλακτικὰ μέσα κατὰ τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν ἐνδημικῶν τούτων νοσημάτων δέον νὰ λαμβάνωνται ὡς πρὸς τὴν καταλλήλον ἐνδυμασίαν τοῦ στρατοῦ, τὴν τακτοποίησιν τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας καὶ τὴν διεύθυνσιν τῶν πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων, ὡς ἐξῆς.

Κατὰ τὰς πορείας ἐν καιρῷ τοῦ μεγάλου κύσωνος ὁ στρατιώτης πρέπει νὰ φέρῃ ελαφροτάτην ἐνδυμασίαν, ἐν καιρῷ δὲ νυκτὸς νὰ προφυλάττεται ἀπὸ τὸ ψῦχος. Ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ φέρῃ ὁ στρατιώτης μετ' αὐτοῦ δύο εἶδη ἱματισμοῦ, ἐνδυμασίαν εὐρύχωρον ἐκ καλῆς ἐρέας θεωρεῖται ὡς ἡ καταλληλοτέρα. Ἀφ' οὗτου οἱ Τοῦρκοι ἀπέβαλον τὴν ἀρχαίαν αὐτῶν ἐθνικὴν ἐνδυμασίαν ὑπόκεινται καὶ αὐτοὶ τὴν σήμερον εἰς τὰς αὐτὰς ἀσθενείας ὡς καὶ οἱ ἐκ τῆς ἄρκτου κατερχόμενοι ἔχθροί των.

Κατὰ τὴν ἐκστρατείαν τοῦ ἔτους 1828 οἱ Ῥῶσοι ὑπέφερον πολὺ ἀπὸ ἐγκεφαλικὰ νοσήματα φέροντες περικεφαλαίαις βαρεῖαις καὶ λίαν ἐνοχλητικὰς διὸ κατὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος ἐπὶ Diebitesh ἔφερον καλύμματα τῆς κεφαλῆς ἐλαφρότατα.

Κατὰ τῶν ἐπιπολαζόντων ἐν καιρῷ θέρους

γαστρικῶν νοσημάτων ἀπαιτεῖται προφύλαξις τῆς κοιλίας ἀπὸ κρυολογήματα· πρὸς τοῦτο θεωρεῖται καταλληλοτάτη μάλλινος ζώνη.

Τὰ μιάσματα τῶν ἐλωδῶν μερῶν ἔχουσι μεγάλην ἐπιβρόχην ἐπὶ τῆς υγείας στρατοῦ ἀναγκασμένου νὰ διανυκτερεύῃ συχνάκις ἐν ὑπαίθρῳ. Κατάλληλον προφυλακτικὸν μέσον εἶναι ἡ χρῆσις μαλλίνου σκεπάσματος πρὸς κατάκλισιν τοῦ στρατιώτου κατὰ γῆς, ὅπως παρακολύεται ἡ ἄμεσος ἐξάτμισις τῶν μiasμάτων.

Μεγάλη δέον νὰ ἀποδίδηται προσοχὴ εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ ποσίμου ὕδατος. Πρὸς ἀποφυγὴν τῶν ἐπιζημιῶν ἀποτελεσμάτων ὕδατος κακῆς ποιότητος, ρίπτεται εἰς αὐτὸ ὀλίγη στυπτηρία εἰς λεπτὴν κόκκιν, ἥτις καθαρίζει τὸ ὕδωρ διὰ ἀκαριαίας καταπτώσεως τῶν ἐν αὐτῷ δηλητηριωδῶν οὐσιῶν.

Ὡς πρὸς τὴν τροφήν, δέον νὰ καταβάλληται πᾶσα δυνατὴ φροντίς διὰ τὴν ἐκλογὴν αὐτῆς· πρέπει νὰ γίνηται ὅσον τὸ δυνατόν μικροτέρα χρῆσις καρπῶν, οἴνων καὶ φαγητῶν ἐξ ἀραβόσιτου.

Πρέπει νὰ ἀπαγορευθῆται ἡ ἐπὶ τοῦ γυμνοῦ ἐδάφους κατάκλισις τοῦ στρατιώτου, μετὰ μακρὰν δὲ πορείαν δὲν πρέπει νὰ ἀποβάλλῃ ἀμέσως τὸ ἐνδυμὰ του ἢ καὶ νὰ τὸ ἀνοίγῃ πρὸ μικρᾶς ἀναπαύσεως.

Δέον νὰ ἀρχωνται αἱ πολεμικαὶ ἐπιχειρήσεις ἐν καταλλήλῳ ἐποχῇ, ἥτοι κατὰ Μάϊον καὶ Ἰουνιον. Πρὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης ὑπάρχουσι συνήθως αἱ ἐαριναὶ πλημμύραι. Κατὰ δὲ τοὺς μηνὸς σθέντος μῆνας ὑπάρχει ἀφθονία ποσίμου ὕδατος καὶ τροφῆς διὰ τὰ κτήνη· ἡ δὲ θερμοκρασία εἶναι ἀνεκτὴ.

Ὁ στρατὸς, ὅσον τὸ δυνατόν, δὲν πρέπει νὰ διαμένῃ διαρκῶς πλησίον ἐλωδῶν μερῶν· ὅταν ὅμως ἡ ἀνάγκη τὸ καλῇ, δέον νὰ καταβάλληται πᾶσα προσπάθεια, ὅπως διὰ μετοχτεύσεως καλύπτεται τὸ ἔλος δι' ὕδατος, τοῦθ' ὅπερ παρακωλύει ἐν μέρει τὴν ἀνάπτυξιν τῶν μiasμάτων.

Τοιαῦτα θεωροῦνται τὰ γενικὰ μέσα πρὸς μετρίσιν τῶν φθοροποιῶν ἀποτελεσμάτων τῶν ἐνδημικῶν νοσημάτων τῆς χώρας τοῦ Κάτω Δουνάβεως.

ΣΚΑΡΑΛΤΟΣ Α. ΣΟΥΤΣΟΣ
Ἴατροστράτηγος.

Η ΚΑΛΚΟΥΤΤΑ

[Ἐκ τοῦ ἐκδοθέντος ἐν 1876 ἔτει συγγράμματος τοῦ Alfred de Bréhat.]

Μετὰφρασις Ν. Δ. Λεβιδίου.

Α'

Εἶχον παρῆλθαι ἀπὸ τῆς ἐκ Βορδιγάλων ἀναχωρήσεως ἡμῶν ἐκατὸν δεκατρεῖς ἡμέραι, καὶ καθ' ὅλον τὸ μακρὸν τοῦτο τοῦ χρόνου διάστημα οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν, ἐκ τῆς ἀπείρου τοῦ Ὠκεανοῦ ἐκτάσεως κειμηλόετες, οὐδ' ἀπαξ καὶ

εἶχον ἰδεῖ τὴν γῆν, καὶ ἐν αὐτῷ τῷ ἀπωτάτῳ ἐπι δρίζοντι.

—Κύριοι, λέγει ὁ πλοίαρχος, ὅστις πρὸ μικροῦ εἶχεν ὑπολογίσει τὸν διάπλουον, μετὰ τινὰς ὥρας θέλομεν ἰδεῖ τὸ κυμαινόμενον πῦρ. Μετὰ τρεῖς ἡμέρας, Θεοῦ εὐδοκοῦντος, θέλομεν φθάσει εἰς Καλκούτταν. Παρατηρήσατε, προσέθηκεν, ἐπιπλίνων τὸ σῶμα πρὸς τὸ δρόφακτον τοῦ καταστρώματος καὶ δεικνύων τεμάχιά τινα κλάμων καὶ ἰνδοκαλάμων, ἅτινα τὰ κύματα ἐσάλειον παρὰ τὸ πλοῖον ἰδοῦ τὰ σημεῖα, τὰ ἀναγγέλλοντα ἡμῖν τὴν πρὸς τὴν γῆν γεινναίαν.

—Τὸ κυμαινόμενον πῦρ πρὸς τὰ δεξιὰ τοῦ πλοίου! ἀνεφώνησε μετ' οὐ πολὺ δόκιμός τις, ὅστις ἦν τεταγμένος ὡς φύλαξ ἐπὶ τῶν ὑπὲρ τοῦ δόλωνας ἰστιῶν. Εἶτα δὲ, δραξάμενος τῶν σχοινίων, κατῆλθεν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, ὅπως λάθῃ τὰ εἰκοσι φράγκα, ἅτινα ὁ πλοίαρχος εἶχεν ὑποσχεθῆ εἰς ὅν τινα πρῶτος ἤθελεν ἀνακαλύψει τὸ *floating-fire* (τὸ κυμαινόμενον πῦρ). Καλεῖται δὲ οὕτω πλοῖον βεβυητισμένον ἐν τῷ στομίῳ τοῦ Γάγγου, ἐφ' οὗ ὑπάρχει φανὸς ὡς σημεῖον εὐθυγραμμίας τοῖς πλέουσι. Δύο βρῖκια 150 ἕως 200 τόννων περιπλέουσιν ἐκεῖ, ἵνα παρέχωσι πλωρεῖς εἰς τοὺς εἰσπλέοντας· τούτων τὸ ἕτερον, παρατηρήσαν ἡμεῖς, ἔστρεψε τὴν πρῶραν πρὸς τὸ *Nancy*, πρὸς δ' ἡ μικρὰ λέμβος ἐκείνου ὠδήγει παχύσαρκόν τινα Ἄγγλον, σοβαρὸν τὴν μορφήν, ἔχοντα ὅμως χαρκτηριστικὰ ἀνθρώπου εἰλικρινοῦς καὶ ἀφελοῦς, συνοδευόμενον δὲ παρὰ νέου, φέροντος μικρὸν τινα σάκκον καὶ ἐργαλεῖα, δι' ὧν μετρεῖται τὸ βάθος τῆς θαλάσσης. Τότε οἱ ναῦται μετέβαλον τὴν διάθεσιν τῶν ἰστιῶν, ἵνα δυνηθῇ ἡ μικρὰ λέμβος νὰ προσεγγίσῃ, καὶ τὸ πλοῖον ἡμῶν, ἀναλαμβάνον κατόπιν τὴν ὁρμὴν αὐτοῦ, διέσχισε διὰ τῆς λεπτῆς πρῶρας τὰ ὁρμητικὰ καὶ βροβοροδῆ ὕδατα τοῦ βασιλείως τῶν ἐν τῇ Ἰνδοστάνῃ ποταμῶν. Καὶ ὁ ναύτης, ὁ ἀναγγεῖλας ἡμῖν τὸ κυμαινόμενον πῦρ, αὐτὸς οὗτος πάλιν ἐπέδειξε τὴν γῆν, ὑπὸ τὰς ἀναβοὰς χαρᾶς μεγίστης τοῦ πληρώματος.

Τῇ αὐτῇ σχεδὸν στιγμῇ εἶδομεν ἐπιφανομένας μακρόθεν λέμβους τινὰς ἰθαγενῶν, — *Blow-lias* ἀλιέων, εἶπεν ἡμῖν ὁ πλωρεὺς, — οἵτινες πᾶσιν ἰστιῶσι ἐπέιγον τὸν πλοῦν καὶ ἐκωπηλάτου, ὅπως προφθάσωσιν ἡμεῖς διαβαίνοντες. Καίτοι δὲ ὁ πλωρεὺς καὶ οἱ ἡμέτεροι ἀξιωματικοὶ ἐποίησαν σημεῖα καὶ ἐξέφερον ὕδρεις κατ' αὐτῶν, εἰς τῶν *blow-lias* τούτων ἐπληθίσασε πρὸς τὰ δεξιὰ τοῦ πλοίου, ἐπὶ κινδύνῳ ἀνατροπῆς. Ὁ πλωρεὺς ἡμῶν ἔρριψεν αὐτοῖς σχοινίον, δι' οὗ προσέδεσαν ἐκ τῶν ἔμπροσθεν τὸ ἀκάτιον, καὶ τὸ πλήρωμα οὕτως, ἀποτελούμενον ἐκ πέντε Βεγγαλίων, ἔλαβε τὴν ἀδειαν ν' ἀνέλθῃ ἐπὶ τῆς *Nancy*, καίτοι ὁ πλοίαρχος ἐφάνη ἡκιστα φρον-

τίζων περὶ τῆς ἐκ τῆς ἐπισκέψεως ταύτης τιμῆς.

—Κλείσατε ἀσφαλῶς τοὺς κοιτωνίσκους, καὶ μὴ ἀφίντε τι ὅπου τύχῃ, κύριοι, εἶπεν ὁ πλοίαρχος· διότι ἐπὶ πέντε Βεγγαλίων ἐξ τοῦλάχιστον εἰσι κλέπται.

Συμμορφωθέντες κατὰ γράμμα τῇ συνατῇ συμβουλῇ τοῦ πλοίαρχου, ἠρξάμεθα ἐξετάζοντες μετὰ περιεργείας εὐεξηγήτου τὰ πρότυπα ταῦτα τῆς Ἰνδικῆς φυλῆς, ἅτινα κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκεῖνην ἦσαν πρὸ τῶν ἡμετέρων ὀμμάτων. Εἰσι δὲ οἱ Βεγγάλιοι μικρὸσωμοι, καὶ ἡ καταπληκτικὴ αὐτῶν ἰσχύτης, τὰ λεπτὰ καὶ κακῶς ἐσχηματισμένα μέλη, ἡ δειλὴ τῆς φυσιογνωμίας ἔκφρασις ἐνεποιοῦν ἡμῖν θλιβεράν αἴσθησιν. Εἶδός τι τιάρης ἢ περικεφαλαίου ἐξ ὑφάσματος ἄλλοτὲ ποτε λευκοῦ, καὶ ζώνη ἐξ ὑφάσματος ὁμοίου, περιβάλλουσα τὴν ὀσφύν καὶ τοὺς μηρούς, τοιαύτη τις ἦν ἡ ἐνδυμασία, ἡ λεπτοτάτη ἀλλὰ καὶ λίαν *schocking* τῶν ἀθλιῶν ἐκεῖνων. Ἀλλὰ καίτοι ἡ ὄψις αὐτῶν εἶναι ἀθλίη, οἱ πορθηεῖς οὗτοι ὑπομένουσι θαυμασίως τοὺς κόπους, κωπηλατοῦντες ἐπὶ ἡμέρας ὅλας, χωρὶς νὰ γευθῶσιν ἄλλης τινὸς τροφῆς, εἰμὴ ὀλίγου δρύζου, ἐφθοῦ ἐν ὕδατι.

Οὐδὲν εὐρωπαϊκὸν πλήρωμα ἤθελε δυνηθῆ ν' ἀνταγωνισθῇ πρὸς αὐτοὺς ἐν τῇ κωπηλασίᾳ, προκειμένου νὰ διαπλεύσωσι μακρὰν ἔκτασιν. Εἶχον δὲ τινὰς ἰχθύς, θανάνας, ἰνδοπέπερι, εἶδη τινὰ λαχάνων καὶ τινὰς πέλους ἐξ ἀχύρου πεπλεγμένου. Ἐπρόφερέ τις αὐτῶν κακῶς λέξεις τινὰς, τὸ πολὺ δώδεκα, ἀγγλικὰς, χορσιμεύων ὅπωςδῆποτε ὡς διερμηνεὺς τοῖς συμπολίταις, οἵτινες ἀπήτουν ἐπτάκις ἢ ὀκτάκις πλέον τῆς ἀξίας ἐκάστου προσφερομένου πρὸς πώλησιν πράγματος. Βλέπων ὅμως ἕκαστος τῶν Βεγγαλίων τὰς κινήσεις τῶν ἐπιβατῶν, μὴ συνανούτων καὶ γελόντων, καθόσον ὁ πλοίαρχος εἶχε καταστήσει αὐτοὺς προσεκτικούς, ἤρχιζε νὰ χειρονομῇ ζωηρῶς ὡς ἐν χορῶ παντομίμων, ὅπως προφυλάξῃ καὶ δικαιολογήσῃ τὰς ἀπαιτήσεις αὐτοῦ, ἃς ἐπὶ τέλους βαθμηδὸν περιέστελλον, ἐκφέρων ἐκάστοτε στεναγμούς.

Οἱ ναῦται ἐν τούτοις ὠδήγησάν τινα τῶν Βεγγαλίων πρὸς τὴν πρῶραν, μετ' οὐ πολὺ δὲ εἶδομεν αὐτὸν ἐπανερχόμενον καὶ ἀλλοκότως ἐνδεδυμένον. Τὸ μέλαν καὶ λάμπον πρόσωπον αὐτοῦ, μὲ ἄλευρον ἠλειμμένον, ζεῦγος διόπτρων, ὑποκάμισον ἐκ χάρτου, ἐπανωφόριον μὲ χρυσὰ κομβία, περισκελὶς κιτρίνη, ταῦτα πάντα, ὑποθάψαντα τὴν ὑπερηφάνειαν καὶ τὴν χαρὰν τοῦ Ἰνδοῦ ἐκεῖνου, παρουσίᾳζον ἡμῖν αὐτὸν ὡς ἄλλον μεγελοπρεπῆ βῶματον αὐτοκράτορα, περιφερόμενον ἐπὶ τοῦ καταστρώματος τοῦ πλοίου. Ἀλλ' αἱ παρεκκολληθεῖσαι τὸν πλοῦτον φροντίδες δὲν ἐβράδυνον νὰ καταλάβωσιν αὐτόν· γενοχωρούμενος ἐκ τοῦ φόβου μήπως ἀπωλέσῃ

τὴν ὑπερήφανον ἐκείνην περιβολὴν, ὁ φίλος Ἰνδὸς ἐδήλωσεν, ὅτι ἐπιθυμῆι ν' ἀπέλθῃ. Οἱ λοιποὶ ὤφειλον νὰ ἐνδώσωσι, διότι αὐτὸς ἦν ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ *bhowlia*. Ἐβῆκε λοιπὸν τὸν ἐξ ἀχύρου πῖλον ὑπὸ μάλης, κρατῶν δὲ εἰς τὰς χεῖρας μαστίγιον καὶ τὰ ὑποδήματα, διὰ δὲ τῶν ὀδόντων τὰ δίσπτρα καὶ βινόμακτρον, ἐπέβη ἐλαφρῶ τῷ ποδὶ τῆς λέμβου, ὑπὸ τὸ βάρος ὅλης ἐκείνης τῆς ἐνοχλητικῆς ἀποσκευῆς. Ἡ ζωηρότης, μεθ' ἧς οἱ Βεγγάλιοι ἀπόθησαν, ὅπως κωπηλατοῦντες ἀπομακρυνθῶσι τῆς *Nancy*, ἐνέβαλεν ἐκάστῳ τῶν ἐπιβατῶν ὑπονοίας, καὶ ἤρξαντο πάντες ἐξετάζοντες τὰ θυλάκια, τὰ κιβώτια, τοὺς κοιτωνίσκους, ὅτε ἡ ἔλλειψις τινων πραγμάτων ἐξήγησεν ἡμῖν ἀκούοντας τὴν προθυμίαν τῶν ἀλιέων πρὸς ἀπομάκρυνσιν. Ἐπομένως, ὅτε καὶ ἄλλοι *bhowlians* ἦλθον, προσφέροντες τρόφιμα καὶ παντοίας ὑπηρεσίας, ἡ ἄδεια τῆς ἐπὶ τοῦ πλοίου ἀναβάσεως δὲν παρεχωρήθη εἰμὴ εἰς ἓνα μόνον ἐκάστοτε ναύτην, καὶ τοῦτον ἐπιτηρούμενον, τοῦτ' ἕπερ ὅμως δὲν προϋφύλαξεν ἡμᾶς μικρῶν τινων κλοπῶν.

Ἐνῶ δὲ οὕτως ἤρξάμεθα γνωρίζοντας τοὺς ἰθαγενεῖς, τὸ πλοῖον ἡμῶν ἐξηκολούθησε τὸν ταχὺν αὐτοῦ πλοῦν, καὶ ἐφάνητο μικρὸν καὶ κατ' ὀλίγον ἡ ἀκτὴ, ἣτις μέχρι τοῦδε παρίστατο ὡς μέλαινα καὶ συγκεχυμένη γραμμὴ. Δάση πυκνὰ καὶ λόχμαι, ὧν ἐν μέσῳ ἀνυψοῦντο δένδρα τινὰ ὑψιτενῆ, ἔκλινον καὶ ἔκαμπτον τοὺς πυκνοὺς αὐτῶν κλάδους ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ ποταμοῦ. Τοιοῦτοτρόπως ἐμποδίζεται πᾶσα ἄλλη ἀποψις ἐκ τοῦ *Hoogly*, βραχίονος δυτικῆς τοῦ Γάγγου ποταμοῦ, ἐφ' οὗ κεῖται ἡ Καλκούττα. Αἱ ὄχθαι εἰσὶν ὑψηλαί, ἀλλ' ὄμαλαι, οὐδεὶς δὲ λόφος ἢ ἐξοχὴ ποικίλλει τὴν θέαν.

Ἐφ' ὅσον τις πλησιάζει πρὸς τὴν Καλκούτταν, τὰ κύματα τοῦ Γάγγου, τὰ τοσοῦτον βορῶδη ἐν τῷ εὐρυτάτῳ στομίῳ, παύουσιν ἀνακινούμενα ὑπὸ τῶν ρευμάτων καὶ καθίστανται διαυγέστερα μετ' οὐ πολὺ δὲ ἄρχονται οἱ καλλιεργημένοι ἄγροί. Ἐπειτα παρατηροῦνται πού καὶ πού τινα ἀἰθαῖα (χωρία Βεγγαλικά), ἀποτελούμενα ἐκ δεκάδος ἀθλίων τινῶν καλυθῶν, διεσπαρμένων ὑπὸ τὴν σιάνν συστάδος μαγγιάρων ἢ κοκοτιέρων. Πρὸ τῆς θύρας τῶν πτωχῶν τούτων οἰκημάτων Ἴνδοί τινες, χαμαὶ καθήμενοι καὶ μόλις ἐνδεδυμένοι, ὡς οἱ ἀλιεῖς ἐκεῖνοι, καπνίζουσι σιωπηλοὶ τὸν *narriḍen*, κατηφεῖς καὶ ἀφρόντιδες, ὅπως πᾶσαι αἱ βάρθυμοι φυλαὶ τῆς Ἰνδικῆς. Ὀλίγον ἀπωτέρω φαίνονται χαρῖσσαι ἐξοχικαὶ οἰκίαι Ἀγγλων πλουσίων, ὧν αἱ στέγαι κατὰ τὸ ἰταλικὸν σύστημα περιβάλλονται ὑπὸ κομφῶν κιγκλιδωμάτων. Ἐχουσι δὲ αἱ οἰκίαι αὗται κατὰ γενικὸν κανόνα ἐν μόνον πάτωμα, οὐτινος περίξ ἐκτείνονται εὐρεῖς ἐξώσταται ἢ διάδρομοι, καλούμενοι *verandahs*, καὶ περιβαλλόμενοι πάλιν ὑπὸ κιγκλιδωμάτων πρα-

σίγων, περιπλεκωμένων καλάμων καὶ φυλλωμάτων.

Ἐπίοτε πτώματα, κεκαλυμμένα ἐκ κοράκων καὶ ἱεράκων, διέρχονται ἐκ τοῦ πλησίον, παρασυρόμενα ὑπὸ τῶν ρευμάτων, καὶ ἀφανίζονται ἐν τῷ Ὀκεανῷ, ὅπως, κατὰ τὴν Ἰνδικὴν θρησκείαν, αἱ ψυχαὶ τῶν πτωμάτων τούτων ἐπορεύθησαν εἰς τοὺς κόλπους τοῦ Βραχμᾶ. Καὶ τὸ θλιβερὸν τοῦτο θέαμα ἀδιαλείπτως ἀναπαρίσταται ἐπὶ τῶν ὄχθων τοῦ Γάγγου ποταμοῦ: διότι οἱ Ἴνδοι, πειθόμενοι ταῖς θρησκευτικαῖς αὐτῶν παραδόσεσι, ρίπτουσι τοὺς νεκροὺς ἐν τῷ ἱερῷ ποταμῷ. Γέροντες δὲ καὶ ἀσθενεῖς μεταφέρονται μακρόθεν ἐπὶ τῶν ὄχθων αὐτοῦ, ἵνα ἀφήσωσιν ἐκεῖ τὴν τελευταίαν πνοὴν τῆς ζωῆς. Ἄλλοτε μάλιστα, πρὸ τῆς παρά τῶν Ἀγγλων ἀπαγορεύσεως, συχνάκις οἱ υἱοὶ, εὐσεβῶς πειθόμενοι τῇ ἐπιθυμίᾳ ἐκπνέοντος πατρὸς, ἐπέσπευδον τὰς τελευταίας στιγμὰς τοῦ θνήσκοντος, ἐμφράττοντες τὸ στόμα καὶ τοὺς ῥόθωνας δι' ἰλύος. Ἀλλὰ ἡ βάρβαρος αὕτη συνήθεια ἐντελῶς ἐξηφανίσθη.

Ῥυμουλκούμενον δὲ ὑπὸ ἀτμοπλοίου, ἐλθόντος ἵνα συνοδεύσῃ ἡμᾶς εἰς ἀπόστασιν δύο ἢ τριῶν λευγῶν ἀπὸ τῆς νήσου Σαγῶρ, περιφήμου ἄλλοτε διὰ τὰς ἐπ' αὐτῆς τίγρεις, τὸ ἡμέτερον πλοῖον ἐπλησίαζε τέλος πρὸς τὴν Καλκούτταν, καὶ ὁ πλοίαρχος ἐδείκνυε πλέον ἡμῖν τὸ φρούριον Γουλιέλμου, τὰς πρώτας οἰκίας τῆς πόλεως, καὶ τοὺς ἰστούς τῶν ἐν τῷ λιμένι πλοίων. Διήλθομεν λοιπὸν ἔμπροσθεν τοῦ φρουρίου Γουλιέλμου, ὑπερασπίζοντες τὴν εἴσοδον τῆς Καλκούττας, καὶ διασχίσαντες πληθὺν πλοίων ὑπὸ διαφόρους σημαίας, ἠγκυροβολήσαμεν ἐνώπιον τοῦ *Colvin's Châ*. Προσέδεσμεν τὸ πλοῖον καὶ συνεστείλαμεν τὰ ἱστία, ὧν περίξ ἵπτανται, ἐνίστε ἐπικάθηται, πλήθῃ πολλὰ κοράκων καὶ ἱεράκων, ἀποκοφούντα ἡμᾶς διὰ φωνῶν καὶ διεκδικούντα θαρραλέως κατὰ τῶν ναυτῶν καὶ τὴν τροφὴν αὐτὴν πολλάκις. Αἱ μυριάδες αὗται τῶν πτηνῶν, οἱ πελαργοὶ καὶ οἱ ἄγριοι κύνες χρησιμεύουσιν ὡς καθαρισταὶ, (ἄς μοι συγχωρηθῇ ἡ λέξις), ἐντεταλμένοι ν' ἀφαιρῶσιν ἀπὸ τῆς πόλεως τὰς ἀκαθαρσίας.

Ἡ πλουσία πρωτεύουσα τῆς Βεγγαλίας μετὰ τῶν θαλασσίων ἀποβαθρῶν καὶ τῶν ἐπ' αὐτῶν πολλῶν ἐμπορευμάτων, μετὰ τῶν λευκῶν οἰκιῶν, τῶν τερπνῶν κήπων καὶ τῶν πολυανθρώπων πρᾶστέϊων ἐκτείνεται ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς ὄχθης τοῦ *Hoogly*, μὴ ὀμοιάζουσα οὐδὲ κατὰ μικρὸν ταῖς ἄλλαις πόλεσι τῆς Ἰνδοστάνης, καὶ οὕσα μάλιστα ὁ ἀντιπρόσωπος οὕτως εἶπεν τῆς Ἐταιρίας τῶν Ἰνδιῶν, τῆς ἐνώσεως ταύτης ἐμπόρων πλουσίων, οἵτινες, ἐκ τοῦ βήθους τῶν γραφείων αὐτῶν, ἐπιβάλλονται τοῖς παρακμάσασσι κληρονόμοις τοῦ Ἀκθάρ, τοῦ Ὀρενγκέ-Ζέβ καὶ τοῦ Ἡδερ-Ἀλῆ. Καὶ τὸν μὲν πληθυσμὸν

τῆς Καλκούττας αναβιβάζουσιν εἰς 600,000 μέχρις 700,000 ψυχῶν, δυσχερεστάτη ὁμῶς τυγχάνει ἡ ἀκριβῆς ἀπαριθμησις, ὡς ἐκ τῆς κινήσεως τοῦ πληθυσμοῦ καὶ τῶν διαφόρων στοιχησίων, ἐξ ὧν οὗτος συναποτελεῖται. Οἱ εὐρωπαϊκοί, οἱ κάτοικοι ἐπομένως τῶν καλλιτέρων συνοικιῶν, κατέχουσι τοὺς ἀμέσως παρὰ τὸν ποταμὸν τόπους, φθάνοντες μέχρι τῶν παρὰ τῶν ἰθαγενῶν κυρίως κατοικουμένων προασείων. Αἱ δὲ οἰκίαι τῆς πόλεως, ὠκεοδομημέναι κατὰ τὸν ῥυθμὸν τῶν ἐν τῇ ἐξοχῇ οἰκιῶν, μετὰ ἡλιακῶν (terrace). ἐξωστῶν καὶ διαδρόμων, τῶν καλουμένων verandahs, ὡς εἶδουμεν ἀνωτέρω, ἔχουσι καὶ μικρὰς αὐλάς, ἐν αἷς σχεδὸν δι' ὅλης τῆς ἡμέρας διατρίβει τὸ πλῆθος τῶν ἰνδῶν οἰκετῶν. Πελαργοὶ πελώριοι (καλούμενοι συνήθως φιλόσοφοι) δίδουσιν εἰς τὰς οἰκίας ἐν Καλκούττα χαρὰκτῆρα ὅλως ἰδιόρρυθμον· διότι ἀκίνητοι ἐπὶ τῶν δυνύχων πανταχοῦ, ἐπὶ ἀνδριάντων, ἐπὶ προσβολῶν τῶν οἰκοδομῶν, ὁμοιάζουσι πρὸς σκοποὺς φυλάττοντας. Καὶ τὴν νύκτα ἡ παρὰδόξος αὐτῶν σκια φαίνεται ἐν μέσῳ τῆς δμιγλῆς ὁμοία πρὸς φαντασίαν ἀρχιτεκτονικῆς, ὡς μέρος τι καὶ τμήμα τῆς ὅλης οἰκοδομῆς, εἰς ἣν δίδει χαρὰκτῆρα ὅλως ἰδιόρρυθμον καὶ φανταστικόν.

Αἱ ἀποβάθραι εἰσὶν ὑψηλαί, ἡ δὲ ἔχθη ὀμαλή· ἀλλ' ἐκ τοῦ πλοίου ἐβλέπομεν μόνον τὰς ἐπ' αὐτῆς οἰκίας. Ἐνῶ ὅμως παρετηροῦμεν τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ, τοῦ ἐπὶ τῆς ἀποβάθρας, καὶ τὰ διασχίζοντα ἐν τάχει τὸ πλῆθος ἐκεῖνο ὀχήματα, πορθημεῦς ἰνδῶς, οὓς ἐκεῖ ἀποκαλοῦσι dandy, ἐπλησίαστε, προτείνων νὰ ἀποβιάσῃ ἡμᾶς ἐπὶ τῆς ξηρᾶς. Τρεῖς ἢ τέσσαρες ἐπηδήσαμεν ἐν τῇ λέμβῳ τοῦ ἰνδοῦ, ὅστις μετὰ τοῦ συντρόφου του ἤρχισε νὰ κωπηλατῆ· ἔπρεπε δὲ νὰ πληρώσωμεν 4 ἢ 5 ἄνας, περίπου 16 ἢ 20 λεπτά.

Ἐνῶ διεπλέομεν ἐν τῷ λαθυρίνῳ ἐκεῖνῳ τῶν πλοίων, περικυκλουμένων ὑπὸ λέμβων, ἐφ' ὧν ἐπιβαίνουσι ναῦται παντοίων ἔθνων, λέμβος ξένη προσέκρουσε τῇ ἡμετέρᾳ, ἀντὶ δὲ νὰ ζητήσωσιν οἱ πορθημεῖς ν' ἀποχωρίσῃσι τὰς λέμβους, ἤρχισαν νὰ φωνάζουσι καὶ νὰ ἐπιρρίπτωσι κατ' ἀλλήλων ὕδρεις μετὰ γλώσσης εὐστροφῆς καὶ ζωηρότητος ἀπιστεῦτου. Τίς ἐκ τῶν ἡμετέρων, γινώσκων τὰ ἦθη τοῦ τόπου, ἐν ᾧ ἐπὶ πολλὰ ἔτη εἶχε διατρίψει, ἔσπευσε καὶ ἐγρονθόκωπησε τοὺς πορθημεῖς, τοῦ δὲ ad hominem τούτου ἐπιχειρήματος ἐπενεργάντος τὴν τάξιν καὶ τὴν σιωπὴν, ἐξηκολουθήσαμεν τὸν πλοῦν πρὸς τὴν ἀκτὴν. Μόλις ὅμως ἀπεβιάσθημεν ἐπὶ τινος μικροῦ δρόμου, οὓς ὀνομάζουσι ghats καὶ οἵτινες φέρουσι πρὸς τὰς ἀποβάθρας, καὶ παρυσθῆς περιεκυκλώθημεν ὑπὸ πλῆθους ἀχθοφόρων, ὑπηρετῶν, ὀνομαζομένων khansamas ἢ khitmutgars, ὑπὸ bearers, ἤτοι ἀνδρῶν μετα-

κομιζόντων ἐπὶ τῶν ὤμων ἀνθρώπους, ὑπὸ ἀμαζηλατῶν, οἵτινες ἐκμισθόνουσιν ὀχήματα, γνωστὰ ὑπὸ τὸ ὄνομα palanquins-carriages. Ἄλλὰ φίλου τινὸς τῆς οἰκογενείας μου προσελθόντος ἐκεῖ μετὰ τοῦ ὀχήματος, καὶ παραγγείλαντος τῷ βοηθῷ αὐτοῦ νὰ ἐπιστατήσῃ ἐπὶ τῆς μεταφορᾶς τῶν πραγμάτων μου, ἀπηλλάχθη εὐτυχῶς τῶν τοιούτων ἐνοχλήσεων. Βραδύτερον ὅμως, παριστάμενος κατὰ τὸν εἰσπλουν τῶν πλοίων, συχνάκις διεσκέδασα, παρατηρῶν τὴν σφοδρὰν ὀρμὴν καὶ τὴν πάλην, μεθ' ὧν πάντες οἱ Ἴνδοι διεκδικοῦσιν ἕκαστος ὑπὲρ ἑαυτοῦ τοὺς ἀποβιβαζομένους. Σὲ περικυκλοῦσι λοιπὸν, σὲ πιέζουσι, σὲ θορυβοῦσι δι' ἀγρίων φωνῶν καὶ προσφορῶν ὑπηρεσίας κερδοσκοπῶν. Ἄν δὲν προνόησῃς νὰ ἐπιφορτίσῃς μεσίτην ἰνδόν, sicar, τὴν μεταφορὰν τῶν πραγμάτων σου, ἐννέα ἢ δέκα ἀχθοφόροι ἡμίγυμοι ἀρπάζουσιν αὐτὰ, πέντε ἄλλοι διαφιλονεικοῦσι περὶ τοῦ σάκκου σου, ἐνῶ ἡ θήκη τοῦ πύλου σου καθίσταται τὸ μῆλον τῆς ἔριδος τριῶν θαναύσων ἄλλων, με πρόσωπα μέλανα καὶ στίλβοντα.

Αὐτοὶ οἱ ἀχθοφόροι τῆς Μασσαλίας, τοῦ Λιθόρνου, τῆς Αὐενιῶνος ἤθελον καταληφθῆ ὑπ' ἀπελπισίας, ἐὰν ἐγίνωσκον πόσον οἱ συνάδελφοι αὐτῶν ἐν Καλκούττα εἰσὶν ἀνώτεροι τούτων κατὰ τε τὴν ἐπιμονὴν καὶ τὸ ἀμετάπειστον. Ἄλλ' ἐὰν ἔχῃς σύντροφον, γινώσκοντα ὀλίγον τὸν τόπον, εἰξεύρει οὗτος πῶς ἀπαλλάσσεται τις καὶ τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν προθυμοποιουμένων νὰ σὲ ὑπηρετήσωσι, καὶ τῶν ὀπίστων τὰς ἐνοχλητικὰς ἰκεσίας ἐνθαρρύνει ἡ ἀμφιβολία σου τίνα νὰ προτιμήσῃς. Ὁ σύντροφός σου λοιπὸν ἀρχίζει νὰ ὑβρίζει, νὰ ὠθῆ πρὸς τὰ δεξιά, πρὸς τὰ ἀριστερά, νὰ κινή τὴν βάρβδον του, καὶ τοιουτοτρόπως τὸ περικυκλοῦν σε κύμα ἀπομακρύνεται τέλος πάντων, ἐξακολουθοῦν τὸν θάρυθον, ἀλλ' ἄνευ ὀργῆς καὶ ἀντιστάσεως. Ὁ ἄνθρωπος τοῦ ξενοδοχείου, ὅπερ ἐξέλεξας, ἐφορᾷ ἐπὶ τῆς μεταφορᾶς τῶν πραγμάτων σου δι' ἀμαξίου μικροῦ, ὠθουμένου ὑπ' ἀχθοφόρου, ἐνῶ σὺ ἐπιβαίνεις φορείου, βασταζομένου ὑπὸ τεσσάρων ἀνδρῶν, bearers. Δίδεις δὲ 6 ἢ 7 ἄνας (24 ἢ 28 λεπτά) τοῖς ἀχθοφόροις, καὶ $\frac{1}{2}$ ρούπιον (1 φρ. $\frac{25}{100}$) τῷ sicar. Καίτοι ὅμως πάντες οὗτοι γενναίως ἐπληρώθησαν, τρέχουσι κατόπιν σου, ἀπαιτοῦσι νέαν πληρωμὴν, μέχρις οὗ ὁ φίλος σου, ἀπελπιζόμενος, ὑψώσῃ τὴν βάρβδον του. Καὶ τὸ θαυματουργόν οὕτως εἰπεῖν τοῦτο φίλτρον ἐπιφέρει ἀποτελέσματα ἄμεσα, διότι οἱ Ἴνδοι ἀπομακρύνονται, ὑποχωροῦντες καὶ εὐλογοῦντες ἡμᾶς.

Τὰ μεγάλα ξενοδοχεῖα τῆς Καλκούττας εἰσὶν ἄριστα, εὐρίσκεις δ' ἐν αὐτοῖς ἄνεσιν καὶ πολυτέλειαν, ἀναμνησκούσας τὰ ἐν ταῖς μεγάλαις εὐρωπαϊκαῖς πόλεσι. Γάλλος τις μάλιστα, πάλαι ποτὲ μάγειρος τοῦ πρίγκιπος Ταλλεβράν-

δου, διήθουνεν ἐπὶ πολὺ ἐν τῶν ξενοδοχείων τούτων. Ὁ δὲ ξένος, δμελλὼν ἐπὶ τινα χρόνον νὰ διαμείνῃ ἐν Καλλιούττα, δύναται μετὰ πολλῆς οἰκονομίας νὰ μισθώσῃ οἰκίαν μετ' ἐπίπλων, τοιοῦται δὲ εἰσὶ πολυάριθμοι, διότι ἐν τοῖς πρωτεύουσι τῶν ξενοδοχείων ἡ τροφὴ καὶ ἡ οἰκίαις ἀπαιτοῦσιν ἐξἄκεις ἢ ὀκτάκεις μείζονα δαπάνην κατὰ μῆνα, συμπεριλαμβανομένου ὅμως, εἶναι ἀληθές, τοῦ οἴνου καὶ τινων ἄλλων.

(Ἐπειτα συνέχεται.)

ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΡΟΣ ΠΕΡΙΟΔΕΙΑΝ ΤΗΣ ΓΗΣ ΕΝ 320 ΗΜΕΡΑΙΣ

Αἱ εἰς ξένας χώρας ἀποδημίαι ἐθεωρήθησαν καὶ εἶναι ὄντως εἰς τῶν δραστικωτέρων τρόπων πρὸς πρακτικὴν ἐκπαίδευσιν τοῦ ἀνθρώπου. Δι' αὐτῶν ὁ ἄνθρωπος, ὡς δι' ἀοράτου διδασκαλίας καὶ ὑπολανθούσης, ἀποκτᾷ γνώσεις καὶ ἐμπειρίαν, ἧς ἄλλως μετὰ κόπου πολλοῦ δύναται νὰ προσπορισθῇ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ μένων. Ὅπως ὁ ἀποπερατώσας τὴν ἀνάγνωσιν διδακτικοῦ βιβλίου, ὕπερ πρὸς μάθησιν ἰδίαν ἐμελέτησεν, αἰσθάνεται τὴν προσγενομένην αὐτῷ διανοητικὴν βελτίωσιν, οὕτω καὶ ὁ περιοδεύων πόρρω τῆς ἑαυτοῦ γῆς, ἀνὰ πᾶν βῆμα, ὕπερ ποιεῖ πρὸς τὰ πρόσω, αἰσθάνεται ὅτι εἰσχωρεῖ εἰς εὐρυτέραν καὶ ὑψηλοτέραν διανοητικὴν σφαῖραν. Μανθάνει, διδάσκεται, φωτίζεται, ἀναπτύσσεται καὶ ἐνδυναμοῦται τὸ σῶμα καὶ τὴν διάνοιαν. Ἀνὴρ δὲ τοιοῦτος πολλὰ ἰδῶν καὶ πολλὰ μαθῶν πάντοτε καθίσταται χρήσιμος τῇ ἑαυτοῦ πατρίδι.

Ἀπὸ τῆς παιδικῆς ἡλικίας μέχρι τοῦ ἐσχάτου γήραος ὁ ἄνθρωπος δύναται νὰ ὠφελῆθῃ ἐκ τῶν ἀποδημιῶν' ἐκάστη ἡλικία ἔχει τι νὰ διδασθῇ καὶ πορισθῇ ἐξ αὐτῶν. Ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον συμβάλλουσιν αἱ ἀποδημίαι εἰς τοὺς νέους, τοὺς ἀποπερατώσαντας τὰς ἐπιστημονικὰς αὐτῶν σπουδὰς καὶ προκλιφεμένους διὰ τὸ στάδιον τοῦ πρακτικοῦ βίου. Οἰονδήποτε κλάδον ἐπιστήμης καὶ ἂν ἐσπούδασέ τις, ἔχει πάντοτε ὠφελίμους νὰ πορισθῇ γνώσεις, ἀντιπαραβάλλων τὰς ἰδίας αὐτοῦ πρὸς τὰς παρὰ τοῖς ξένοις ἔθνεσιν ἐπικρατούσας.

Ὅπως ὅμως ἡ ἐκ τῆς περιηγήσεως διδασκαλία ἀποφέρει καρποὺς ἀφθόλους, δεόν νὰ γίνηται κατὰ τινα μέθοδον, τάξιν καὶ προδιαγεγραμμένον σχέδιον, ἐν ᾧ τὰ πάντα νὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν, μηδ' αὐτῶν τῶν ἐλαχίστων λεπτομερειῶν ἐξαιρουμένων.

Αἱ περιηγήσεις σήμερον, αἱ γινόμεναι διὰ τῶν συνήθων τρόπων τῆς συγκοινωνίας, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀποβάνουσιν ἄκαρποι ἢ χρησιμεύουσι μόνον πρὸς τέρψιν. Ἐξαιροῦνται βεβαίως αἱ εἰδικαὶ καὶ ἐκεῖναι ἀποστολαί, αἱ ὀργανοῦμεναι ὑπὸ τῶν κυβερνήσεων καὶ τῶν γεωγραφικῶν ἐταιριῶν

πρὸς ἐξερεύνησιν καὶ καταγραφὴν διαφόρων μερῶν τοῦ κόσμου.

Ὁ δὲ διὰ τῶν συνήθων ἀτμοκινήτων ἢ ἄλλων τρόπων περιηγούμενος στερεῖται πολλῶν πραγμάτων, ὅπως καταστήσῃ τὴν ἀποδημίαν αὐτοῦ ἀληθῶς κάρπιμον' στερεῖται πρὸ πάντων ἀνέτου οἰκίσεως ἐν τῇ κατὰ θάλασσαν καὶ κατὰ ξηρὰν πορείᾳ, στερεῖται βιβλίων, ἐργαλείων, δδηγῶν πεπειραμένων καὶ πεφωτισμένων, φίλων διαρκῶν πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν ἀποδημούντων' ὑρίσεται δὲ μυρίας ἄλλας ἐνοχλήσεις, κόπους, κυρίως δὲ ἀπώλειαν πολυτίμου χρόνου' τὰ δὲ ἀτοπήματα ταῦτα καθίστανται ἐπισιθητότερα διὰ τοὺς γονεῖς, τοὺς θέλοντας ν' ἀποστείλωσιν εἰς ξένας χώρας τὰ τέκνα των.

Τὰ ἀτοπήματα ταῦτα ἀνέλαβε νὰ θεραπεύσῃ ἑταιρία, συγκροτηθεῖσα ἐν Παρισίοις, ἀναλαμβάνουσα τὴν ἐκτέλεσιν τακτικῶν πλῶν περὶ τὴν ὑδρόγειον σφαῖραν διὰ πλοίου εἰδικῶς πρὸς τοῦτο δισεκευασμένου.

Τὸ διοικητικὸν συμβούλιον τῆς ἐταιρίας ταύτης σύγκειται ἐκ τῶν

Αἰμιλίου Λεβασσέρ, μέλους τοῦ Ἰνστιτούτου, Προέδρου.

Ρ. Μπισοφάιμ, Ἀρτιπροέδρου.

Κ. Δελλχμάρρε, διευθυντοῦ τῆς Τραπεζῆς τῆς Νέας-Καληδονίας.

Τοῦ ἀντικόμητος Α. δὲ Σαβαννὲς, ὑποπλοιάρχου.

Γεωρ. Μπιάρδ, ὑποπλοιάρχου, Κυβερνήτου.

Τοῦ βαρώνου δὲ Βερνάρδου δὲ Φωκονβάλ.

Ἡ ἐπιτροπὴ δὲ τῆς ἐπιστημονικῆς διδασκαλίας (οἰκονομικῆς καὶ ἐμπορικῆς) ὑπὸ τῶν

Φ. δὲ Λεσσέψ, μέλους τοῦ Ἰνστιτούτου, Προέδρου.

Αἰμιλίου Λεβασσέρ (οἰκονομικαὶ καὶ γεωγραφικαὶ ἐπιστῆμαι).

Γοδοφροέδου-Σαιντ-Ἰλαίρ (ζωολογία καὶ ἐθνογραφία).

Ο. Δου-Σάρτρ, μέλους τοῦ Ἰνστιτούτου (βοτανική).

Π. Σβεμβλὲ, διευθυντοῦ τοῦ ἀνωτάτου ἐμπορικοῦ σχολείου τῶν Παρισίων (ἐμπορικὴ μελέται).

Θέλει δὲ διορισθῇ καὶ ἕτερος ἐπιστήμων διὰ τὰς μετεωρολογικὰς μελέτας καὶ παρατηρήσεις.

Κύριος σκοπὸς τῆς ἐταιρίας ταύτης εἶναι

α') Νὰ ὀργανώσῃ διὰ τοὺς εὐπόρους νέους, τοὺς περατώσαντας τὰς σπουδὰς των, διδακτικὸν συμπλήρωμα τῆς ἀνωτάτης ἐκπαιδεύσεως, πρὸς πρακτικωτέραν ἐπέκτασιν τῶν γνώσεων αὐτῶν, παρέχουσα ἀκριβεῖς πληροφορίας ἐπὶ τόπου περὶ τῆς καταστάσεως τῶν κυριωτέρων χωρῶν τοῦ κόσμου.

β') Νὰ διευκολύνῃ πικρῆ, ἔφρασιν ἔχοντι πρὸς τὰς ἀποδημίας, τὸν τρόπον ὅπως ἴδῃ τὰς μάλλον ἀξίας λόγου χώρας τῆς γῆς ἄνευ ἀπωλείας χρόνου, ἄνευ κόπων καὶ μετὰ τέρψεως.